

10. การควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญ Environmental Nuisance Control in Bangkok

10.1 ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเจริญทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม มีการขยายตัวด้านการบริโภคและความต้องการในการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมมีการเติบโตมากที่สุดในระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2537 มีการเติบโตถึงร้อยละ 27 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2545 เท่ากับ 126,677 โรง โดยร้อยละ 16 ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จากสถิติของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2545 แสดงจำนวนกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งมีจำนวน 40,846 ราย การขยายตัวอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป็นสาเหตุของปัญหามากมายรวมไปถึงการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติและการเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของความเป็นอยู่ของชุมชนรอบๆ โรงงานและสถานประกอบการดังกล่าว

จากข้อมูลการร้องเรียนในเขตกรุงเทพมหานครระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2545 พบว่ามีประชาชนร้องเรียนว่าได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาเหตุรำคาญ โดยปัญหาที่ร้องเรียนเป็นอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาเสียงดัง และปัญหากลิ่นเหม็น สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันแบ่งเป็น 13 กลุ่ม 129 ประเภท กรุงเทพมหานคร มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาเหตุรำคาญ ดังนี้

1. ในฐานะเป็นหน่วยงานท้องถิ่นซึ่งต้องดูแลความเป็นอยู่และความปกติสุขของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

10.1 Nuisance Problem in Bangkok Metropolis

Bangkok, the capital city of Thailand, has been urbanized rapidly over the past few decades, making it the most important city of the nation. With this economic and industrial growth, consumption and demand for production has expanded. The industrial sector has shown the biggest growth, and between 1960 and 1994 it grew by 27 percent. In 1999, there were 126,677 factories throughout Thailand with 16 percent located in Bangkok and the remainder located in the regions. Statistics compiled by Bangkok Metropolitan Administration (BMA) showed that the total number of businesses detrimental to health in Bangkok in 2002 as defined in the Public Health Act, B.E.2535 (1992) stood at 40,846. This rapid growth has caused environmental degradation, resulting in impacts on livelihood of communities surrounding those factories and businesses.

During the period of 1999-2002, the complaints from nuisance received by BMA were mostly on noises and followed by odor problems. They were mostly caused by facilities which were classified as detrimental to health (currently classed as 13 categories, and 129 types.) BMA is responsible for nuisance problems as follow:

2. ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและระงับเหตุรำคาญในกรุงเทพมหานคร นอกจากเหตุผลของหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ความสำคัญของการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญนั้น ยังถูกกำหนดในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 - 2549) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมมีส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องปัญหาเหตุรำคาญนี้ ซึ่งระบุในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาในข้อที่ 5 “เพื่อลดปริมาณมลพิษทางอากาศ ฝุ่นละออง เสียง และความสั่นสะเทือน”

10.2 สถานการณ์ในปัจจุบัน

ข้อมูลการร้องเรียนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - 2545 มีรายละเอียดดังตารางที่ 10.1 - 10.2 และรูปที่ 10.1 โดยส่วนใหญ่ปัญหาที่พบได้แก่ เสียงดังรบกวน กลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง และปัญหาการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

1. As a public agency which must take care of livelihood and well being of the public according to BMA Act, B.E. 2535,

2. According to the Public Health Act, B.E. 2535, the Bangkok Governor is appointed by Minister of Public Health to be the local officer to investigate and remedy the nuisance problems in Bangkok Metropolitan.

Nuisance abatement issue is included within the Sixth BMA Development Plan (2002-2006) in Development Strategy No. 5 “To reduce air, dust, noise pollution and vibration”.

10.2 Present Situation

The records of nuisance complaints during 2000-2002 in Bangkok Metropolis are shown in table 10.1, 10.2 and Figure 10.1, Most of the complaints are on noise, odor, dust, and nuisances from animal raising, for example.

Table 10.1 Complaints Received on Nuisance Problems in Bangkok Metropolis 2000-2002

Year	Number of Complaints
2000	5,201
2001	6,050
2002	5,840

Source: Division of Environmental Health, 2002

Table 10.2 Percentage of Environmental Health Complaints Regarded as Nuisance Problems

Year	Percentage of Total Number of Complaints									
	Noise	Odor	Animal	Dust	Waste water	Toilets	Garbage	Breeding ground	Vibration	Others
2000	39.74	29.98	8.40	5.90	4.88	1.85	1.42	0.77	0.71	6.35
2001	37.65	30.13	10.13	6.64	4.00	1.50	1.90	1.22	1.12	4.80
2002	34.94	29.46	11.88	7.80	5.75	1.23	2.89	1.09	0.89	4.02

Source: Environmental Health Division, Health Department, BMA , 2002

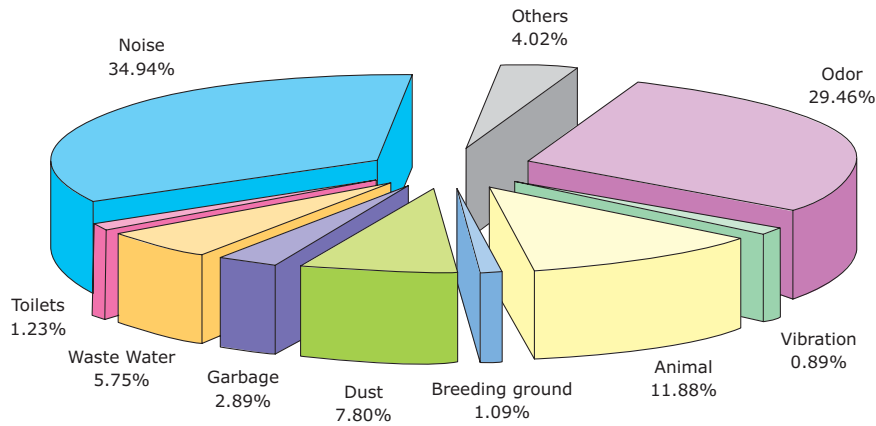

Figure 10.1 Proportion of Nuisance Categorized by Causes in 2002
Source: Environmental Health Division, Health Department, BMA , 2002

การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 บางประเภทก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง กิจการประเภทที่มักจะทำให้เกิดปัญหา ได้แก่

- สถานบันเทิง เช่น คาราโอเกะ ผับ เป็นต้น
- การผลิตโลหะเป็นภาชนะ อุปกรณ์หรือเครื่องใช้ต่างๆ
- อยู่เคาะฟันสิโรด
- การเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยง
- การพิมพ์โดยใช้เครื่องจักร
- การผลิตพลาสติก สารเซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัสดุประเภทเดียวกัน
- การหลอม หล่อโลหะ ฯลฯ

It is generally found that the following types of activities or establishments (which are classified as detrimental to public health according to the Public Health Act, B.E. 2535) are causes of nuisance problems to the nearby residents. These activities are:

- Pubs and Karaoke places.
- Metal parts or utensil manufacturers
- Automobile Garages (with painting)
- Animal raising including domestic animals
- Printing presses
- Plastic manufacturers including celluloid, bakelite, or similar products
- Metal smelters

10.3 ผลกระทบของปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ

เหตุรำคาญ คือการกระทำใดๆอันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความลั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยปกติเป็นปัญหาที่ไม่ได้ทำอันตรายถึงแก่ชีวิต หากแต่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ร่างกายและจิตใจที่สำคัญได้แก่ ปัญหาการรบกวนการนอนหลับ รบกวนการสนทนาและสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานโดยเฉพาะงานที่ต้องใช้สมาธิสูง รบกวนจิตใจ ก่อให้เกิดความรำคาญ หงุดหงิด จนส่งผลให้เกิดความเครียดหรือส่งผลให้เกิดโรคขึ้นได้

10.3 Impacts of Nuisance Problems

Nuisance problem, by definition, is any activity which causes odor, light, radiation, noise, heat, toxic substances, vibration, dust, soot, ash, or any other things which deteriorate or may cause harm to health (normally not life-threatening but can cause impacts on physical and mental health especially on sleep, conversation and communication) including adverse effect on the working efficiency especially in work with high concentration, bothering the mind and feel annoyed causing the tension or disease.

10.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรุงเทพมหานครโดยฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลของสำนักงานเขตและกองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย ได้ดำเนินการมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกัน แก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนรำคาญตั้งแต่ก่อนเกิดปัญหา จนถึงการเฝ้าระวังปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอีก ได้แก่

- การให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะทั้งก่อนและหลังดำเนินการ
- การออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงหรือแก้ไข
- การปรับ
- การระงับการประกอบการชั่วคราว ฯลฯ เป็นต้น

10.5 แผนงานเพื่อการจัดการเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านสิ่งแวดล้อมเอาไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินการพัฒนาที่ชัดเจน โดยแนวทางนี้มีความสอดคล้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญด้วย ได้แก่

- เพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีของกรุงเทพมหานคร
- ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม
- ลดปริมาณและควบคุมมลพิษทางน้ำ
- เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอันตราย
- ลดปริมาณมลพิษทางอากาศ ฝุ่นละออง เสียง และความสั่นสะเทือน
- ควบคุมการสุขาภิบาลของอาคาร สถานที่ และสถานประกอบการ ไม่ให้ก่อมลพิษซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

10.6 ข้อเสนอแนะ

ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร กลายเป็นปัญหาที่พบได้โดยทั่วไปและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งต้องการความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยราชการส่วนกลางและราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อศึกษาปัญหาและกำหนดมาตรฐานเหตุรำคาญและแนวทางแก้ไขสำหรับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อปรับปรุงและควบคุมแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าว ความรู้และประสบการณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบันของประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น เพื่อจัดการกับปัญหาเหตุรำคาญ การมีส่วนร่วมของชุมชนควรได้รับการส่งเสริมเพื่อให้สามารถควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น

10.4 Strategies to Solve Nuisance Problem

BMA, Environment and Sanitation Section of District Offices and Environmental Health Division, Health Department, has carried out various measures aimed at reducing and mitigating environmental nuisances by means of prevention of the problems and also through continuous surveillance. These measures are as follows:

- Giving suggestion and recommendation both before and during operation
- Ordering entrepreneur to make improvement or correction
- Penalty or fine
- Temporary shutdown of operating units/premises, for example.

10.5 BMA's Strategies and Implementation

In the Sixth BMA Development Plan (2002-2006) the objectives of strategies on environmental development were made clearly with the following directions in nuisance prevention and abatements:

- Increase promotion and conservation of good environmental condition of Bangkok Metropolis
- Prevent and remedy flood problems
- Reduce and control releases of water pollutants
- Increase efficiency in solid and hazardous waste management.
- Reduce and control air pollutants, noise and vibration.
- Control sanitation of buildings, establishments, places, so that they do not cause pollutants which can be detrimental to health.
- Encourage public participation in environmental management.

10.6 Recommendations

The increase in nuisance problems in Bangkok Metropolitan is becoming complicated which requires cooperation of other agencies, both central and local. The key steps are to establish the standards for nuisances, and implementation directives for the establishments which are known to cause them. It is believed that there are knowledge and experiences which can be obtained from developed and developing countries, which can be applied to fit the local strategy, together with the public participation so that the control of nuisance can be made effectively.

